

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

РАБОТЕН ДОКЛАД

Относно приетия на първо гласуване Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-40, внесен от Диана Йорданова и група народни представители

Проект!
За второ гласуване

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Кодекс на труда

(обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 17 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г. и бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г.)

§1. В чл. 228 се правят следните допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя „и срок за изплащане“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Обезщетенията по този раздел се изплащат не по-късно от последния ден на месеца, следващ месеца, през който е прекратено трудовото правоотношение, освен ако в колективния трудов договор не е договорен друг срок. След изтичане на този срок работодателят дължи обезщетението заедно със законната лихва.“

§2. В чл. 399, ал. 1 след думите „и дейности“ се добавя „включително по изплащане на неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения след прекратяване на трудовото правоотношение.“

Предложение от народния представител Калин Поповски:

Предложението е оттеглено.

§ 2. В чл. 399 ал.1 след думите „и дейности“ се добавя:

"включително по изплащане на неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения, включително и след прекратяване на трудовото правоотношение".

§3. В чл. 404, ал. 1 се създава т. 12:

„12. да дават задължителни предписания на работодателя и органа по назначаването за изплащане на неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения след прекратяване на трудовите правоотношения.“

Предложение от народния представител Калин Поповски:

Предложението е оттеглено.

§ 3. В чл. 404, ал. 1 се създава т. 12 със следното съдържание:

"т. 12. да дават задължителни предписания на работодателя и органа по назначаване за изплащане на неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения включително и след прекратяване на трудовото правоотношение".

§4. В чл. 412а, т. 2 след думите "едноличните търговци" се добавя "на дружества, създадени по реда на Закона за задълженията и договорите"

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§5. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г.бр. 63 от 2008 г.; изм. бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 60 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г. и бр. 8 от 2017 г.) в чл. 417 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 8:

„8. влезли в сила предписания на органи на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ до работодател за изплащане на забавени повече от 2 месеца парични задължения по трудови правоотношения“

2. Досегашните т. 8 и 9 стават съответно т. 9 и 10.

§6. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 5, 9, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1991 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г, бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 95 от 2015 г. и бр. 13 и 105 и 62 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 141:

а) Създава се нова ал. 8:

„(8) Ако дружеството няма вписан управител в продължение на повече от един месец, съдружниците/едноличният собственик се считат за овластени с права да приемат волеизявления, отправени към дружеството, както и да подават искане за обявяване на дружеството в несъстоятелност.“

б) Досегашната ал. 8 става ал. 9.

2. В чл. 687, ал. 1 се изменя така:

„(1) Вземане на работник или служител, произтичащо от трудово иди прекратено трудово правоотношение с длъжника до 6 месеца преди вписване на съдебното решение за откриване на производство по несъстоятелност в търговския регистър, се вписва служебно от синдика в списъка на приетите вземания.“

3. В чл. 789, ал. 1, т. 2 се изменя така:

„2. кредитори с вземания, произтичащи от трудови или прекратени трудови правоотношения, възниквали до 6 месеца преди датата на определението за откриване на производство по стабилизация;“

Предложение от народните представители Диана Йорданова и Менда Стоянова:

Предложението е оттеглено.

Създава се нова т. 2:

„2. В чл. 625 думите "както и" се заличават, а накрая се добавя "както и от Националния осигурителен институт за сметка на фонда за гарантиране на вземанията на работниците и служителите за задължение на работодател, възникнало след изплащане на гарантирани вземания на негови работници и служители."

2. Досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4

§7. В Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (обн., ДВ. бр. 37 от 2004 г., изм. бр. 104, 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 48, 105 от 2006 г., изм. бр.12, 32 от 2009 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г., изм. и доп. бр.15, 84 от 2013 г., изм. и доп. бр. 98. от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения;

1. В чл. 4, ал. 1, т. 2 думата „три“ се заменя с „6“.

2. В чл. 25 думата „двумесечен“ се заменя с „тримесечен“.

Предложение от народните представители Диана Йорданова и Менда Стоянова:

Предложението е оттеглено.

Параграф 7 да се измени така:

„§ 7. В Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (Обн., ДВ. бр. 37 от 2004 г., изм., бр. 104 и 105 от 2005 г., бр.30, 34, 48 и 105 от 2006 г., бр.12 и 32 от 2009 г., бр.18 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г., изм. и доп. бр.15 и 84 от 2013 г., бр. 98 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието на закона след думата "несъстоятелност" се добавя "или временни затруднения".

2. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) в т.1 след думите "при несъстоятелност" се добавя "или временни затруднения".

б) в т. 2 думите "при несъстоятелност на работодателя" се заличават.

в) в т.3 след думите "при несъстоятелност" се добавя "или временни затруднения"

3. В чл. 2 накрая се добавя: "или са с временни затруднения".
4. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:
- а) в ал. 1:
- аа) в т. 1 след думите "по чл. 6" се добавя "ал. 1 или датата на предявяването на иска по чл. 21а";
- аб) в т. 2 думата "три" се заменя с „б“, а след думите "по чл. 6" се добавя "ал. 1 или датата на предявяването на иска по чл. 21а"
- б) в ал. 2 след думите "по чл. 6" се добавя "ал. 1 или преди предявяването на иска по чл. 21а"
5. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:
- а) Досегашният текст става ал. 1 и в нея, в текста преди т. 1 след думите "чл. 4, ал. 1" се добавя "при несъстоятелност на работодателя";
- б) Създава се ал. 2:
- „(2) Правото на гарантирани вземания за работниците и служителите по чл. 4, ал. 1 при временни затруднения на работодателя възниква от датата на обявяване на решението по чл. 21а.“
6. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:
- а) Досегашният текст става ал. 1 и в нея, в текста преди т. 1 думите "Гарантираният размер" се заменят с "При несъстоятелност на работодателя гарантираният размер";
- б) Създава се ал. 2:
- „(2) При временни затруднения на работодателя гарантираният размер на вземанията, произтичащи от трудови правоотношения, не се изплаща на работници и служители, които към момента на възникването на затрудненията, посочен в решението по чл. 21а са лица по ал. 1, т. 1-3.“
7. В чл. 11 се създава т. 8:
- „8. взема решение и предлага на управителя на Националния осигурителен институт за предявяване на иск по чл. 28, ал. 1 или за откриване на производство по чл. 625 от Търговския закон“
8. Създава се глава втора "а" с чл. 21а-21е":

„Глава втора "а“

Временни затруднения на работодателя

Чл. 21а. (1) Временни затруднения на работодателя да плати изискуеми възнаграждения и/или обезщетения по трудови правоотношения са налице, когато не е изплатено дължимото за повече от четири месеца на значителен брой от работниците и служителите по причини, пряко свързани с финансовото състояние на работодателя и няма изгледи това състояние да бъде преодоляно през следващите три месеца.

(2) Значителен брой е не по-малко от 1/4 от заетите.

Чл. 21б. (1) Искът се предявява пред районния съд по седалището на работодателя или по мястото, където работниците обичайно полагат своя труд.

(2) Искът може да бъде предявен от половината от засегнатите работници.

Чл. 21в. Исковата молба се подава с два броя преписи и трябва да съдържа за всеки от ищците датата на първото неизпълнение, размерът на дължимите суми по месеци и на неизплатената част от тях до предявяването на иска.

Чл. 21г. (1) Съдът разглежда иска по реда на Глава двадесет и пета от ГПК с участието на териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя, като разгласява по подходящ начин деня на заседанието за разглеждане на делото. До приключване на заседанието за разглеждане на делото към иска могат да се присъединяват нови участници в производството.

(2) Съдът изследва отношенията на работодателя с всички работници и служители от съответното поделение на предприятието на работодателя във връзка с изплащането на дължимите възнаграждения и/или обезщетения по трудови правоотношения.

Чл. 21д. (1) Съдът постановява решение, в което посочва датата на възникване на затрудненията. Решението подлежи на предварително изпълнение.

(2) Съдът изпраща препис от решението на фонда.

(3) Неприсъединилите се работници могат да се ползват от решението, с което искът е уважен."

Чл. 21е. (1) По искане на работодателя по вземане, за което фонда има право на иск срещу него по реда на чл. 28, надзорният съвет може да разреши отсрочване или разсрочване на вземането съгласно одобрен погасителен план. За периода на отсрочването и разсрочването се дължи законната лихва.

(2) Отсрочването и разсрочването се допуска при наличие на условията, посочени в чл. 187а, ал.2, т. 2-5 от ДОПК в тези случаи се прилагат и чл. 187а, ал. 3, ал.4, т. 1 и ал. 5 от ДОПК.

(3) При дадено разрешение за отсрочване или разсрочване работодателят се задължава да извършва всички плащания във връзка с дейността си само по банков път, както и да представя на надзорния съвет тримесечни извлечения от банковите си сметки.

(4) При неизпълнение на изискването по ал.3 дължимите суми, за които е дадено разрешение за отсрочване или разсрочване, стават незабавно изискуеми.

(5) При издаването на разрешението надзорният съвет прилага чл. 187в, ал. 1-3 от ДОПК. Изричният отказ, както и мълчаливият отказ при непроизнасяне в срок по искането за издаване на разрешение не подлежат на обжалване."

9. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 след думите "чл. 4, ал. 1, т. 1" се добавя "при несъстоятелност на работодателя";

бб) в т. 1 и 2 след думите "чл.6" се добавя "ал. 1";

б) в ал. 2 думите "на решението в търговския регистър" се заменят с „в търговския регистър на решението по чл. 6, ал. 1;“

10. в чл. 23 се правят следните допълнения:

а) в ал. 2 след думите "чл.6" се добавя "ал. 1";

б) В ал. 4 след думата "вписване" се добавя "в търговския регистър", а след думите "чл. 6" се добавя "ал. 1".

11. Създава се нов чл. 24:

"Чл. 24. Гарантираните вземания на работниците и служителите по чл. 4, ал. 1, т. 1 при временни затруднения на работодателя са в размерите по чл. 22 и 23, които се определят в зависимост от обявяването на решението по чл. 21а."

12. Член 25 се изменя така:

"Чл. 25. Гарантираните вземания по този закон се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя в тримесечен срок от:

1. датата на вписване на решението по чл. 6, ал. 1;

2. датата на информирание на работниците и служителите от

българския работодател за обстоятелството, че е открито производство по несъстоятелност по реда на законодателството на другата държава;

3. датата на обявяване на решението по чл. 21 а."

13. В чл. 28, ал. 3 думите "В производството по несъстоятелност" се заменят със "След откриване на производството по несъстоятелност"

§8. В Закона за обществените поръчки (обн. ДВ. бр. 13, 34 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1.В чл. 54, ал. 1, т. 6 се изменя така:

„6. е установено, с влязло в сила наказателно постановление, принудителна административна мярка по чл. 404 от Кодекса на труда или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;“

2.В чл. 56, ал. 1 се създава т, 4:

„4. е платил изцяло дължимото вземане по чл. 128, чл. 228, ал. 3 или чл. 245 от Кодекса на труда.“

3. В чл. 58, ал 2 се изменя така:

„(2) Когато в удостоверението по ал. 1, т. 3 се съдържа информация за влязло в сила наказателно постановление, принудителна административна мярка по чл. 404 от Кодекса на труда или съдебно решение за нарушение по чл. 54, ал. 1, т. 6, участникът може да представи доказателства, съгласно чл. 56, ал. 1, т. 4, че е платил изцяло дължимото вземане по чл. 128, чл. 228, ал. 3 или чл. 245 от КТ.“

Предложение от народните представители Диана Йорданова и Менда

Стоянова:

Предложението е оттеглено.

Параграф 8 да се измени така:

§ 8. В Закона за обществените поръчки (Обн. ДВ, бр. 13, 34 от 2016г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 54, т. 6 се изменя така:

“6. е установено, с влязло в сила наказателно постановление, принудителна административна мярка по чл. 404 от Кодекса на труда или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1, чл. б3, ал. 1 или 2, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;”

2. В чл. 56, ал. 1 се създава т. 4:

“4. е платил изцяло дължимото вземане по чл. 128, чл. 228, ал. 3 или чл. .245 от Кодекса на труда.”

3. В чл. 58 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1, т. 3 след думите "по чл. 54, ал. 1, т. 6" се добавя "и по чл. 56, ал. 1, т. 4";

б) алинея 2 се отменя.

§9. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Председател на КТСДП:

Д-р Хасан Адемов